

IZVEÅ TAJ o kontroli kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja za mart 2024.god

22.04.2024

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrÅji se na pet mernih mesta i to na sledeÄžtim mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj Åjkoli â€œSvetozar MarkoviÄžâ€• u Vranju, PredÅjkolskoj ustanovi â€œNaÅje dete-VrtiÄžtu â€œNevenâ€• u Osnovnoj Åjkoli â€œJ.JovanoviÄžâ€• Zmajâ€• u Vranju i u Osnovnoj Åjkoli â€œPredrag DevedÅžiÄžâ€• u Vranjskoj Banji. Pri izboru vodilo se raÅuna o rasporedu i vrsti izvora zagaÄživanja, gustine naseljenosti, specifiÄžnosti terena i meteoroloÅjkih uslova. Na svim mernim mestima vrÅji se sistematsko dnevno merenje koncentracija osnovnih zagaÄžujuÄžih materija u vazduhu: SO₂, ÄŽaÄži i NO₂. TakoÄ'e se na svim mernim mestima vrÅji Å analiza aerosedimenta u meseÄžnim uzorcima padavina gde se odreÄžuje i koncentracija ukupnih taloÅžnih materija. GraniÄžne vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti za pojedine zagaÄžujuÄžte materije baziraju se na vaÅžeÄžtim zakonskim propisima (Zakonu o zaÅjtiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, 10/13 i 26/21 Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunamaÂ Uredbe o uslovimaÂ za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).Â

Izvori

zagaÄženja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kuÄžnim loÄžiÄžtim, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izdunvi gasovi saobraÅžajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loÄženja dolazi do poveÄžanih koncentracija zagaÄžujuÄžih materija. Tome doprinose i meteoroloÅjkni uslovi: niska temperatura, poveÄžana vlaÅžnost i poveÄžani atmosferski pritisak.

Svaka

od zagaÄžujuÄžih materija ima specifiÄžan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. NajÄžeÅžte dolazi do nadraÅžaja respiratorih puteva, oteÅžanog disanja, kaÅijanja, oseÄžaja stezanja u grudima, suzenja oÄžiju, pojaÄžane sekrecije iz nosa. U vreme kada je poveÄžana koncentracija ovih materija, osobe sa srÄžanim i pluÅžnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavajuÂ bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovniÅjtva bi trebalo da izbegava produÅženu i napornu fiziÄžku aktivnost na otvorenom prostoru.

Â Â Â Â Â Â Â Â Â

REZULTATI ISPITIVANJA

Â

Sumpor dioksid

U

marta 2024.god. izvrÅjeno je ukupno 155 dnevnih merenja koncentracija SO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 31 dnevno merenje na mernim mestima:u ZZJZ Vranje,Â Osnovnoj Åjkoli â€œSvetozar MarkoviÄžâ€• u Vranju, PredÅjkolskoj ustanovi â€œNaÅje dete-VrtiÄžtu â€œNevenâ€• u Vranju,Â Osnovnoj Åjkoli â€œJ.JovanoviÄžâ€• Zmajâ€• u Vranju, Osnovnoj Åjkoli â€œPredrag DevedÅžiÄžâ€• u Vranjskoj Banji.

U

marta 2024.god. nivo SO₂ nije bio preko granične vrednosti za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima po Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013.

Granična

vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije SO₂ u vazduhu za jedan dan iznosi 125 µg/m³/dan .

Â

ÄŒaÄ‘â Ä Ä Ä

U

marta 2024.god. izvršeno je ukupno 155 dnevnih merenja koncentracija Ä•adji u vazduhu na 5 mernih mesta, po 31 dnevno merenje na mernim mestima:u ZZJZ Vranje,Â

Osnovnoj Åjkoli â€œSvetozar Markovićâ€• u Vranju, PredÅjkolskoj ustanovi â€œNaÅje dete-VrtiÄtu â€œNevenâ€• u Vranju, Osnovnoj Åjkoli â€œJ.Jovanović Zmajâ€• u Vranju i u Osnovnoj Åjkoli â€œPredrag Devedžićâ€• u Vrantskoj Banji.

U

marta 2024.god. nivo Ä•aÄ‘i nije bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima po važeÄ‡oj Uredbi.

Maksimalno

dозволјена вредност концентрације Ä•adji u vazduhu за један дан износи 50 µg/m³/dan.

Â

Â

Azot
dioksid

U

marta 2024.god. izvršeno je ukupno 155 dnevnih merenja koncentracija NO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 31 dnevno merenje na mernim mestima:u ZZJZ Vranje,Â Osnovnoj Åjkoli â€œSvetozar Markovićâ€• u Vranju, PredÅjkolskoj ustanovi â€œNaÅje dete-VrtiÄtu â€œNevenâ€• u Vranju, Osnovnoj Åjkoli â€œJ.Jovanović Zmajâ€• u Vranju i u Osnovnoj Åjkoli â€œPredrag Devedžićâ€• u Vrantskoj Banji.

U

marta 2024.god. nivo NO₂ nije bio preko granične, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan, po važeÄ‡oj Uredbi, na svim mernim mestima.

Granična

vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije azot dioksida u vazduhu za jedan dan iznosi 85 µg/m³/dan.

Â Â

Aerosediment

U

marta 2024.god. analiza aerosedimenta u meseÄ•nim uzorcima padavina raÄ‘ena je na svih 5 mernih mesta na teritoriji Grada Vranja.

Nivo

ukupnih taloÅ¾nih materija u martu 2024.god. na svim mernim mestima bio je ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec po vaÅ¾eÄ‡oj Uredbi.

Maksimalno

dozvoljena vrednost koncentracije ukupnih taloÅ¾nih materija za jedan mesec iznosi 450 mg/mÅ²/dan.

Â

Â

Â Â Â Â Â DR NEVENKA
STANOJKOVIÄ†

Spec.higijene

Â

Â

DEJAN
JOVANOVIÄ†

Spec.toksikologije

Â

Â

Â